

2060720880

Vragen van het lid Van Leeuwen (SP) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de veiling van kunstwerken op eBay. (Ingezonden 13 juli 2007)

1

Bent u op de hoogte van de door het Instituut Collectie Nederland (ICN), georganiseerde veiling van kunstwerken op eBay, waar naast museumstukken ook kunstwerken aangeboden worden die in het kader van de Beeldende Kunstenaars Regeling verworven zijn?

Antwoord

Ja, hier ben ik van op de hoogte.

2

Op welke wijze zijn de makers van de betreffende kunstwerken die op eBay te koop aangeboden worden door het ICN op de hoogte gesteld van de veiling?

Antwoord

Het ICN heeft vóór aanvang van de veiling op zijn website een algemene kennisgeving geplaatst waarin de namen van de kunstenaars - waarvan werk wordt geveild - zijn opgenomen. Ook is een bericht geplaatst in het NRC, De Volkskrant en Trouw. Voorts zijn ruim honderd kunstenaars waarvan het ICN de adresgegevens via het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) kon achterhalen, op de hoogte gesteld. Ten slotte is de kunstenaarsbond FNV Kiem ingelicht. Verder verwijst ik naar het antwoord op vraag 8.

3

Zijn de kunstenaars akkoord gegaan met het via een veiling op de markt brengen van hun werk? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

De reacties van kunstenaars wisselen. Enkele hebben laten weten de hernieuwde aandacht voor hun werk op prijs te stellen. Anderen geven aan moeite te hebben met de veiling en wijzen op hun geestelijk eigendom dat in het geding zou zijn of geven aan niet meer met hun vroegere werk geconfronteerd te willen worden. De Beroepsvereniging van Beeldend Kunstenaars (BBK) verzet zich tegen de veiling op internet omdat sprake zou zijn van het dumpen van kunst. Ik heb inmiddels de eerste resultaten van de eBay veiling gezien en deze geven mij geen aanleiding om te denken dat sprake is van het dumpen van kunst. Veilingexperts, die het ICN bijstaan in het traject, geven aan dat objecten meer hebben opgebracht dan zij aanvankelijk verwachtten.

4

Hoe verhoudt de veiling zich tot de voorwaarden waaronder de kunstwerken in der tijd zijn verworven?

Antwoord

De kunstwerken zijn indertijd in het kader van de Beeldende Kunstenaars Regeling (BKR) tegen betaling door het rijk verworven. Het rijk is eigenaar geworden van die

kunstwerken, echter - vanaf 1979 - onder de voorwaarde dat de kunstwerken niet mogen worden verkocht.

Tegelijkertijd dringt de vraag zich op of het de bedoeling kan zijn van de BKR-regeling dat kunstwerken die niet langer een functie vervullen binnen de rijkscollectie en zich permanent in het depot bevinden, onzichtbaar door de rijksoverheid worden bewaard. Daarmee wordt aan de ingevolge die regeling verworven kunstwerken niet een bestemming gegeven die de belangen van de maker zoveel mogelijk dient. Ik vind de veiling daarmee in overeenstemming. Het centrale uitgangspunt voor de veiling is dat de kunstwerken een nieuwe bestemming krijgen.

5

Op welke wijze is er rekening gehouden met de marktversturende effecten voor de eigen beroepspraktijk van de betreffende kunstenaars?

Antwoord

In de afgelopen decennia is een praktijk gegroeid waarbij al veel BKR-kunst is verkocht door diverse overheids- en kunstuitleeninstanties. Verder worden jaarlijks duizenden moderne en hedendaagse kunstwerken geveild. Het aantal kunstwerken dat het ICN uiteindelijk veilt, is in verhouding daarmee beperkt. De kunstwerken uit de BKR dateren van 1985 of eerder. De afstand in tijd tussen het BKR-werk en het meer recente werk van nog actieve kunstenaars is zodanig groot, dat een marktversturende invloed op de huidige beroepspraktijk niet te verwachten is. Ten slotte wijs ik u erop dat veel kunstenaars, van wie kunstwerken geveild worden, hun praktijk niet langer uitoefenen of inmiddels zijn overleden.

6

Wat gebeurt er met de kunstwerken die niet verkocht worden?

Antwoord

Op basis van de eerste veilingresultaten ga ik ervan uit dat alle kunstwerken worden verkocht.

7

Bent u van mening dat er hier sprake is van zorgvuldig handelen door het ICN? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

Het ICN volgt bij de afstoting de onlangs door het museale veld vastgestelde *Leidraad voor het Afstoten van Museale Objecten* 2006. Het ICN heeft er alles aan gedaan om de kunstwerken te herplaatsen binnen het museale veld. In het antwoord op vraag 2 leest u verder welk informatietraject is bewandeld. Gezien de praktijk die de afgelopen decennia door de verkoop van BKR-werk is gegroeid en de verwachte maatschappelijk positieve effecten van de veiling ga ik ervan uit dat het veilingtraject een verantwoorde stap is.

8

Wat gaat u doen om ervoor zorg te dragen dat voor alle kunstwerken die in het kader van de Beeldende Kunstenaars Regeling verworven zijn en nu via eBay geveild worden toestemming van de kunstenaar verkregen wordt?

Antwoord

Het ICN heeft alle kunstenaars - waarvan adresgegevens konden worden achterhaald - aangeschreven. Er worden aanvullend advertenties geplaatst in landelijke dagbladen en in het vakblad voor kunstenaars met het verzoek aan kunstenaars zich te melden. Ook de ICN website wordt zodanig ingericht dat kunstenaars via internet hun toestemming kunnen geven. Na toestemming van de kunstenaars wordt de veiling voor betreffende werken gecontinueerd.